

OBSAH

<i>Jarmila Čiháková – Jan Havrda, Malá Strana v raném středověku. Stav výzkumu a rekapitulace poznání – Malá Strana (Lesser Town) in Prague in the Early Middle Ages. The current status of archaeological excavations</i>	187–228
<i>Věra Čulíková, Ovoce, koření a léčiva z raně novověké jímký hradčanského špitálu – Fruits, spices and medicaments from the post-Medieval cesspit of hospital at Prague-Hradčany</i>	229–260
MATERIALIA	
<i>Miroslav Dobeš – Ivana Vojtěchovská, Řivnáčské sídliště v Úholičkách, okr. Praha-západ – Eine Řivnáč-Siedlung in Úholičky, Kr. Prag-West</i>	261–297
<i>Miroslav Popelka, Štípaná industrie z Úholiček, okr. Praha-západ</i>	298–302
<i>Petr Pokorný, Nález zuhelnatělého plodu jabloně (<i>Malus sylvestris/domestica</i>)</i>	303–305
<i>René Kyselý, Nálezy obratlovců z eneolitických objektů v Úholičkách (okr. Praha-západ) z r. 1994 a 1998</i>	305–308
<i>Jaroslav Hlaváč, Nález kelnatky (Mollusca – Scaphopoda) v eneolitickém objektu v Úholičkách (okr. Praha-západ)</i>	309
<i>Jiří Hošek – Jan Mařík – Alena Šilhová, Kanín, hrob 54 – průzkum hrobové výbavy – Kanin, grave 54 – Research on the grave contents</i>	310–328
DISKUSE	
<i>Jaroslav Brůžek, Současná česká paleodemografie: falešné naděje přílišného optimismu a nový reálný cíl – Contemporary Czech paleodemography: False hope, excessive optimism, and feasible new object</i>	329–344
AKTUALITY	
<i>H. Březinová, X. North European Symposium for Archaeological Textiles</i>	345
<i>David Vích, Konference Detektory kovů v archeologii II</i>	345–347
<i>Jan Bouzek, Zemřel prof. Curt W. Beck</i>	347
<i>Ivana Boháčková – Natalie Venclová, Odešla Alena Šilhová</i>	348
<i>Milada Drašnarová, Bibliografie RNDr. Aleny Šilhové</i>	349–350
<i>Alexandra Rusó, Výročí PhDr. Petera Budinského. Bibliografie PhDr. Petra Budinského za léta 1998–2008</i>	351–352

NOVÉ PUBLIKACE

- Martin Oliva*, Slavomil Vencl red. a kolektiv: Nejstarší osídlení jižních Čech. Paleolit a mesolit (Praha 2006) 353–355
- Jan Kypka*, Lidová kultura. Národopisná encyklopedie Čech, Moravy a Slezska. 1.–3. svazek (Praha 2007) 355–357
- Lubomír Košnar*, Markus C. Blaich: Das frühmittelalterliche Gräberfeld von Eltville, Rheingau-Taunus-Kreis. Beiträge zur Siedlungsgeschichte des Rheingaus vom 5. bis 8. Jahrhundert n. Chr. (Wiesbaden 2006) 358–360
- Jan Kypka*, Dějiny staveb 2007. Sborník vybraných referátů z konference v Nečtiněch konané ve dnech 30. 3. – 1. 4. 2007 (Plzeň 2007) 360
- Rudolf Procházka*, Ladislav Hrdlička: Praha. Podrobná mapa archeologických dokumentačních bodů na území Pražské památkové rezervace (Praha 2005) 360–361
- Rudolf Procházka*, Ladislav Hrdlička: Týnský dvůr a středověká Praha. Archeologický výzkum 1976–1986 (Praha 2005) 361–362
- Jan Kypka*, Tereza Koucká: Středověké kachle z Nového Knína (Příbram 2007) 362–363
- Sl. Vencl*, Lars Larsson – Ilga Žagorska eds.: Back to the Origin. New research in the Mesolithic-Neolithic Zvejnieki cemetery and environment, northern Latvia (Lund 2006) 363–364
- Sl. Vencl*, Ilze Loze: Lubāna ezera mitrāja neolīta dzintars un tā apstrādes darbnīcas. – Neolithic Amber of Lake Lubāns Wetlands and Amber-Working Workshops (Rīga 2008) 364–365
- Sl. Vencl*, Mirosław Masojć – Tomasz Płonka – Bolesław Ginter – Stefan Karol Kozłowski eds.: Contributions to the Central European Stone Age. Papers dedicated to the late Professor Zbigniew Bagniewski (Wrocław 2007) 365
- kv*, Martin Oliva: Gravettien na Moravě (Brno – Praha 2007) 366–368
- Martina Veselá*, Matthieu Poux: L'Âge du Vin. Rites de boisson, festins et libations en Gaule indépendante (Montagnac 2004) 368–370
- Jan Havrda*, Alfréd Schubert a kol.: Péče o památkově významné venkovní komunikace (Praha 2007) 370
- kv*, V. N. Stepančuk: Nižnij i srednij paleolit Ukrajiny (Černovcy 2006) 370–374
- mj*, Studies in Post-Medieval Archeology 2. Material culture from the end of the 15th century and its reflection in archaeological, written and iconographic sources (Praha 2007) 374
- Václav Moucha*, Stanislav Stuchlík: Borotice. Mohylové pohřebiště z doby bronzové (Brno 2006) 374–377
- Jan Jílek*, Vít Vokolek: Katalog sbírky oddělení prehistorie a protohistorie Národního muzea III. Nálezy do roku 1913 (Praha 2007) 377–378
- Karel Nováček*, David Zimola ed.: Archeologické výzkumy na Vysočině 1/2007 (Jihlava 2007) 378–379

Malá Strana v raném středověku Stav výzkumu a rekapitulace poznání

Malá Strana (Lesser Town) in Prague in the Early Middle Ages
The current status of archaeological excavations

Jarmila Čiháková – Jan Havrda

Výsledky probíhajících projektů a nedávných archeologických výzkumů vyvolaly nutnost aktualizovat dosud publikované poznatky o raně středověkém vývoji dnešní Malé Strany, území, kde se v raném středověku pod hradem přemyslovských knížat rozkládalo opevněné suburbium. Cílem příspěvku není vyčerpávající syntéza, ale stručná rekapitulace nynějšího stavu znalostí dějinných počátků této části historického jádra Prahy. Doplňuje ji bilance pramenné základny, přehled bádání a nástin používané metodiky terénní exkavace.

raný středověk – Praha – Malá Strana – keramika – geomorfologie – aglomerace

Participation in ongoing projects necessitated an update of information published to date on the Early Medieval development of Malá Strana [Lesser Town], an area below the Prague Castle of Přemyslid rulers where a fortified suburbium was located. The goal of this paper is to present a concise review of the latest knowledge regarding the historical beginnings of this micro-region of the historical centre of Prague. The review is supplemented by the source base, a summary of research and applied methodology for terrain excavations.

Early Middle Ages – Prague – Malá Strana/Lesser Town – ceramics – geomorphology – agglomeration

JARMILA ČIHÁKOVÁ, Národní památkový ústav v hl. m. Praze, Na Perštýně 12, CZ-110 00 Praha 1
cihakova@praha.npu.cz

JAN HAVRDA, Národní památkový ústav v hl. m. Praze, Na Perštýně 12, CZ-110 00 Praha 1
havrda@praha.npu.cz

Ovoce, koření a léčiva z raně novověké jímky hradčanského špitálu

Fruits, spices and medicaments from the post-Medieval cesspit
of hospital at Prague-Hradčany

Věra Čulíková

V první polovině 90. let 20. stol. byl podroben analýze rostlinných makrozbytků soubor vzorků z raně novověké odpadní jímky. Početné rostlinné diaspory (30 000) potvrdily ve shodě s archeologickými nálezy artefaktů, že jímka byla zaplněna na poč. 17. stol. především odpadem z hradčanského špitálu, na jehož dvoře se nacházela. Z celkového počtu zaznamenaných taxonů (175–185) připadala více než polovina na užitkové rostliny, až sto taxonů vykazuje vlastnosti drogy. Mezi četnými druhy ovoce, kořeninových a léčivých rostlin byly zachyceny mj. druhy z archeologických objektů v ČR neudávané (Nicotiana rustica – semeno, Buxus sempervirens – listy). Nálezy zbytků introdukovaných druhů mají význam především z hlediska historie rostlin v českých zemích.

Praha–Hradčany – raný novověk – karpologická analýza – xylotomická analýza – importované druhy – introdukované druhy – *Nicotiana rustica* – *Buxus sempervirens*

*In the first half of the 1990's a set of samples from a post-Medieval cesspit was submitted to an analysis of vegetal macroremains. Numerous vegetal diaspores (as much as 30 000) confirmed, in compliance with archaeological finds of artefacts, that the cesspit was filled in the first half of the 17th century mainly with the waste coming from the hospital in whose yard it was situated (Prague-Hradčany). More than a half from the total number of recorded taxa (175–185) was determined as utility plants. As much as one hundred of the taxa show the properties of a drug. Among the numerous species of fruit, spices and medicinal plants also the species not occurring in the archaeological objects within the Czech Republic (*Nicotiana rustica* – seed, *Buxus sempervirens* – leaves) were determined. The finds of the remains of introduced species are important especially from the point of view of the history of the plants cultivated within the Czech Lands.*

Prague–Hradčany – post-Medieval – carpological analyse – xylotomical analyse – imported species – introduced species – *Nicotiana rustica* – *Buxus sempervirens*

VĚRA ČULÍKOVÁ, Archeologický ústav AV ČR Praha, v.v.i., Bezručovo nám. 1, CZ-746 01 Opava
vera.culikova@worldonline.cz